

HU

HU

HU

EURÓPAI BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2010.10.20.
COM(2010) 584 végleges

**A BIZOTTSÁG KÖZLEMÉNYE A TANÁCSNAK ÉS AZ EURÓPAI
PARLAMENTNEK**

**az EU tengeri területeinek felügyeletét biztosító közös információmegosztási környezet
létrehozására vonatkozó ütemterv tervezetéről**

A BIZOTTSÁG KÖZLEMÉNYE A TANÁCSNAK ÉS AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK

az EU tengeri területeinek felügyeletét biztosító közös információmegosztási környezet létrehozására vonatkozó ütemterv tervezetéről

Az EU tengeri területeinek felügyeletét biztosító közös információmegosztási környezet létrehozására vonatkozó ütemterv tervezete

1. BEVEZETÉS

A Bizottság 2009. október 15-én elfogadta az „Úton a tengerfelügyelet integrációja felé: Az EU tengeri területeire kiterjedő közös információmegosztási környezet” című közleményt¹, amely megállapítja az említett információmegosztási környezet létrehozásának irányadó elveit.

2009. november 17-i következtetéseiben² a Külkapcsolatok Tanácsa jóváhagyta a hivatkozott közleményt, és arra kérte a Bizottságot, hogy 2010 végére terjessze elő a közös információmegosztási környezet létrehozásának szakaszait ismertető ütemtervet. Az ütemterv 2011-ben a kísérleti projektek eredményeinek kapcsán részletesebb információkkal fog kiegészülni. A Bizottság arra is megbízást kapott, hogy 2013-ra mérje fel a közös információmegosztási környezet végrehajtásához szükséges pénzügyi forrásokat. Az integrált tengerpolitikáról szóló 2010. június 14-i következtetéseiben³ az Általános Ügyek Tanácsa megerősíti ezt a megközelítést.

Ez a közlemény a Tanács kérésére adott válasz.

Ezen ütemterv tervezetének előkészítése során a Bizottság egyeztetett a tengerfelügyelet integrációjával foglalkozó tagállami szakértői alcsoporttal (a továbbiakban: tagállami szakértői csoport), amely a tanácsi következtetések révén kapott megbízás alapján koordinációs fórumként jár el. Ezek az ülések számos ágazat képviseltette magát, többek között a védelmi ágazat tagállami képviselői is jelen voltak, ami jelentősen hozzájárult ahhoz, hogy a résztvevőkben tudatosuljon az egyeztetések tárgyát képező kérdések súlya. Az ütemterv előkészítésekor a Bizottság más ágazati csoportokkal is konzultált, ilyen például a SafeSeaNet magas szintű csoport.

Az integrált tengerfelügyelet célja, hogy a megfelelő döntéshozatal érdekében javítsa a helyzetismeretet minden olyan tengeri tevékenység vonatkozásában, amely hatással van a tengeri közlekedés biztonságára és védelmére, a határellenőrzésre, a tengeri szennyezésre és a tengeri környezetre, a halászati ellenőrzésre, az általános jogalkalmazásra, a katonai védelemre, valamint az Európai Unió gazdasági érdekeire.

¹ COM(2009)538 végleges

² http://ec.europa.eu/maritimeaffairs/pdf/external_relations_council_conclusions_17112009_en.pdf.

³ http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/EN/genaff/115184.pdf, 16. o.

A tengerfelügyelet integrációjának hozzáadott értéke abban rejlik, hogy az uniós tagállamok és az EGT-államok ágazati felhasználóinak csoportjai⁴ számára pontosabb helyzetképet nyújt a tengerügyek jelenlegi állásáról azáltal, hogy releváns, ágazatközi és határokon átnyúló megfigyelésre vonatkozó adatokat bocsát rendelkezésre a szükséges mérték elve, valamint a megosztás iránti igény és felelősség elve alapján. Az információ birtokában lévő személynek az információmegosztás szükségességét – különösen közvetlenül fenyegető veszély esetén – mérlegelnie kell az információmegosztás elmaradásának kockázatával szemben. A pontosabb helyzetképek alkotása pedig eredményesebbé tennék a tagállami hatóságok munkáját, és növelnék a költséghatékonyságot.

Az információmegosztás európai szintű megvalósítása biztosítani fogja, hogy valamennyi felhasználói csoport azonos feltételekkel képviseltesse magát, ágazati célkitűzéseiket és korlátaikat figyelembe vegyék, valamint hogy a közös információmegosztási környezet minden egyes felhasználói csoport számára hozzáadott értéket képezzen. Ezenkívül ahhoz is hozzá fog járulni, hogy az európai rendszerek hasznosítása optimális legyen és mindeközben maradéktalanul megfeleljenek a szubszidiaritás elvének.

2. AZ ÜTEMTERV ÁTTEKINTÉSE

A tagállami szakértői csoport keretében folytatott megbeszélések azzal a következtetéssel zárultak, hogy az említett ütemtervnek egy olyan, decentralizált információcsere-rendszer létrehozásához kell vezetnie, amely összekapcsolja mind a polgári, mind a katonai felhasználói csoportokat. A közös információmegosztási környezet létrehozását rugalmasan kell megvalósítani a technológiai és ágazati fejlesztések integrálásával. A környezet fejlesztése során kellőképpen figyelembe kell venni a meglévő és tervezett rendszereket. Ez a folyamat nem hátráltathatja a meglévő és tervezett ágazati információcsere-rendszerek fejlesztését mindaddig, amíg szem előtt tartják a más rendszerekkel való információcserét lehetővé tevő interoperabilitást. Hasznosítani kell továbbá a polgári-katonai együttműködést lehetővé tevő információcsere-rendszerek alkalmazása során szerzett tapasztalatokat.

Figyelembe véve a közös információmegosztási környezet potenciális résztvevőinek nagy számát, valamint a jogi keretek és a lehetséges adatcserék változatosságát, nem valószínű, hogy egyetlen technikai megoldás megfelelné a közös információmegosztási környezet keretében zajló minden egyes információcsere követelményeinek. A közös információmegosztási környezet architektúrájának tervezésekor ezért szem előtt kell tartani a különböző *információrétegek költséghatékony, decentralizált összekapcsolását*, amely *fokozza a tengerfelügyeleti rendszerek hatékonyságát* azáltal, hogy európai szinten *kitölti az információs hézagokat*, mindeközben pedig *elkerüli az adatduplikációt*.

Ezeket az információrétegeket a vonatkozó információ birtokában lévő személyek az alkalmazandó jogi eszközökkel összhangban kezelik tagállami vagy uniós szinten. A nemzeti hatóságok hatásköreit, valamint az uniós ügynökségeknek az említett jogi eszközökben meghatározott mandátumait maradéktalanul tiszteletben fogják tartani.

A legtöbb felhasználói csoport közös szükségletei közé tartozik az alapvető paraméterek tekintetében pontosabb, valamennyi felhasználói csoport számára hasznos tengeri helyzetkép alkotása. Ez a helyzetkép kialakítható olyan adatok alapján, amelyek – a méretre való tekintet

⁴ A felhasználói csoportok részletes listáját lásd a 3.1. pontban és a mellékletben.

nélkül – együttműködő és nem együttműködő célpontokat érzékelő rendszerek és érzékelők kombinációjától származnak.

A tengeri közlekedés alapvető helyzetképéhez kapcsolódó adatok nem minősítettek, és a szükséges biztosítékok érvényesülése esetén bármiféle korlátozás nélkül megoszthatók bármelyik csoporttal.

Az alapvető helyzetkép kiegészítése tekintetében az egyes felhasználói csoportok speciális szükségletei közé tartoznak a következők:

- (a) Adatok szerzése az EU belső és külső védelmét befolyásoló, bármilyen hajótípust érintő jogellenes tevékenységekről és veszélyekről. Ilyen információkat alapvetően a parti őrség, a határőrség, a rendőri szolgálatok és a védelmi erők gyűjthetnek.
- (b) Konkrét fogási adatok gyűjtése, amelyek a halászhajók földrajzi helyzetére vonatkozó adatokkal kombinálva felhasználhatók a jogellenes halászat elleni küzdelemben.
- (c) Összetett elektronikus adatok szerzése az EU vámterületére belépő és az azt elhagyó árukra vonatkozóan az ilyen áruk biztonsági és védelmi jellemzőinek felmérése érdekében.

Az említett csoportok által kezelt információk egy része rendkívül érzékeny, ezért az adatküldés csak két pont között vagy kellően levédett ágazati hálózatok között történhet. Az adatok és operatív információk e csoportok közötti cseréje jelenleg szigorú, gyakran nemzetközi megállapodások által meghatározott keretek között zajlik. A közös információmegosztási környezet éppen ezért nem alapulhat a „mindenki mindent megoszt” elven, ehelyett a szükséges mérték elve és a megosztás felelősségének elve lesz az irányadó.

Példa az információrétegekre (nem-hierarchikus nézet):

A felhasználói csoportokat teljes mértékben be kell majd vonni az alábbi hat szakasz kidolgozásába, valamint a közös információmegosztási környezet kifejlesztéséhez szükséges, a Bizottság és a tagállami szakértői csoport által meghatározott hatásvizsgálat elkészítésébe:

1. szakasz – Valamennyi felhasználói csoport azonosítása: A tagállamok és a Bizottság *azonosítják* az információcsere valamennyi *részvevőjét*. Tekintettel az uniós tagállamok és az EGT-államok közigazgatási rendszerének sokszínűségére, a hangsúlyt a már létező felhasználói csoportok funkcióira kell helyezni, semmint a nemzeti hatóságok típusaira.

2. szakasz – Az adatkészletek feltérképezése és az adatcsere célját szolgáló adathiány-elemzés annak érdekében, hogy a közös információmegosztási környezet *hozzáadott értékkel* rendelkezzen: a) az EU-ban és nemzetközi szinten már zajló adatcsereket bemutató térkép elkészítésével és b) adathiány-elemzés végzésével azon ágazati adatszükségletek azonosítására, amelyekre jelenleg nincs kínálat.

3. szakasz – Közös adatminősítési szintek meghatározása: ezáltal orvosolható az a probléma, hogy az ágazati felhasználói csoportok bizonyos típusú adatokat eltérő minősítési szintekbe sorolják. A 3. szakaszban – a nemzeti adatminősítési szintekbe történő beavatkozás nélkül, valamint a közös információmegosztási környezetben belüli adatcsere lehetővé tétele érdekében – azonosítani kell az egyes nemzeti adatminősítési szintek közötti megfeleléseket, ami által megteremthető a közös információmegosztási környezetben belüli adatcsere közös alapja.

4. szakasz – A közös információmegosztási környezetet támogató keretrendszer kifejlesztése, melynek során meghatározásra kerül az említett környezet *technikai támogatást* biztosító *keret*; ide tartozik például a meglévő és a tervezés szakaszában tartó ágazati rendszerek közötti, az ágazatközi adatcsere lehetővé tevő csatlakozási felületek kialakítása. Ezt a különböző ágazati felhasználói csoportok képviselőinek kell kidolgozniuk a hetedik kutatási keretprogram és a kísérleti projektek eredményei alapján (ilyen például a MARSUNO, a BluemassMed, a kommunikációs hálózatra irányuló EUROSUR, a GMES, a PT MARSUR és a SafeSeaNet rendszeren alapuló kísérleti projektek).

5. szakasz – A **hozzáférési jogok meghatározása** a különböző ágazati csoportokhoz tartozó *felhasználók jogainak* rögzítését jelenti, amelynek révén ezek a felhasználók ágazatközi alapon hozzáférhetnek különféle adatkészletekhez. Ez csak azokra az adatokra⁵ vonatkozik, amelyeket az EU-ban és az EGT-térségben megosztanak a közös információmegosztási környezetben belül.

6. szakasz – A jogi rendelkezések tiszteletben tartásának biztosítása, melynek révén az adatcsere egyértelmű *jogi keret* szabályozza, amely meghatározza legalább az érintett adatok jellegét, az adatszolgáltatók és az adatküldés címzettjeinek az adatcsere vonatkozó képességét és jogosultságát, az adatcsere céljait (és módszereit), valamint biztosítja az (egyres) adatok bizalmas jellegének és biztonságának szavatolásához szükséges biztosítékok integrációját, valamint – amennyiben releváns – a személyes adatok védelmét. Az uniós jogszabályokban fel kell tárnunk az adatcsere jelenlegi akadályait, és meg kell vizsgálni a leküzdésüket lehetővé tevő megoldásokat.

⁵ A környezeti adatok az Aarhusi Egyezményvel összhangban szabadon hozzáférhetők.

3. AZ ÜTEMTERV KIDOLGOZÁSA FELÉ

1. elv: Egy olyan koncepció kidolgozása, amely összekapcsolja a felhasználói csoportokat, a védelmi csoportokat is ideértve.

3.1. 1. szakasz: Valamennyi felhasználói csoport azonosítása

Cél: a közös információmegosztási környezet résztvevőinek azonosítása

Leírás: Tekintettel arra, hogy a tagállami hatóságok belső felépítése jelentősen eltér egymástól, a közös információmegosztási környezetben részt vevő felhasználói csoportokat a javaslat szerint az alábbi funkciók szerint kell azonosítani:

- (1) tengeri közlekedés biztonsága⁶ (beleértve a kutatást és a mentést), a tengeri közlekedés védelme⁷ és a hajók által okozott szennyezés megelőzése⁸,
- (2) halászati ellenőrzés,
- (3) a tengeri szennyezéssel összefüggő készenléti és válaszingykedések; tengeri környezet
- (4) vámügyek⁹,
- (5) határellenőrzés¹⁰,
- (6) általános jogalkalmazás¹¹,
- (7) védelem¹².

E funkciók tájékoztató jellegű ismertetése a mellékletben található.

Intézkedés: Valamennyi tagállamnak meg kell határoznia, hogy a fentiekben említett funkciókat mely hatóság vagy hatóságok látják el. Funkciónként több hatóság is megadható. Ennek alapján ezeket a hatóságokat a felhasználói csoportok tagjaiként fogják elismerni és ilyen minőségükben lehetőségük lesz arra, hogy „*a maguk egyéni felhasználói helyzetképeinek megalkotása érdekében [...] nemzeti szinten nemzetközi, regionális, közösségi, katonai és belső védelmi rendszerekből és mechanizmusokból származó információkat küldhessenek és/vagy fogadhasanak [...], tiszteletben tartva a felhasználási feltételeket és a meghatározott hozzáférési jogokat*” (a 2009-es közlemény 1. elve).

⁶ A tengeri közlekedés biztonsága a vonatkozó IMO-egyezmények értelmében, ideértve különösen a SOLAS-, az STCW- és a COLREG-egyezményt, valamint a vonatkozó uniós jogszabályokat.

⁷ A tengeri közlekedés védelme a SOLAS-egyezmény XI-2. fejezete, a 2004/725/EK rendelet és a 2005/65/EK irányelv értelmében. A 2004/725/EK rendelet 2. cikke alapján a „tengerészeti védelmi biztonság”: megelőző intézkedések kombinációja, amely a tengeri közlekedés és a kikötőlétesítmények védelmét szolgálja a szándékos jogellenes cselekmények fenyegetéseivel szemben.

⁸ A MARPOL 73/78 egyezmény és a vonatkozó uniós jogszabályok.

⁹ Különös tekintettel az áruk ellenőrzésére.

¹⁰ Különös tekintettel az illegális bevándorlás és az EU külső határain a határokon átnyúló bűzözés megakadályozására.

¹¹ Különös tekintettel a bűzözés és az illegális tevékenységek megelőzésére, valamint a rendőri szervek által az EU tengeri területein igazgatási jelleggel végzett tevékenységekre.

¹² Lásd még a lenti 3. elvet.

Ezenkívül minden egyes kijelölt hatóságnak jeleznie kell, hogy kapcsolatban áll-e valamely nemzeti, regionális vagy európai hálózattal, továbbá meg kell adnia a szóban forgó hálózat tagjainak a nevét.

Az 1. funkciót – különösen uniós szinten – már lefedi a közösségi hajóforgalomra vonatkozó megfigyelő és információs rendszer létrehozásáról szóló irányelv¹³. Mivel a rendszer már működik, felhasználóit már azonosították.

Uniós szinten az 5. funkciót az EUROSUR fogja ellátni, amely a tagállamoknak megfelelő technikai és műveleti keretet fog biztosítani arra, hogy a külső határaikon kialakult helyzettel kapcsolatban pontosabb helyzetképet alkossanak, valamint hogy fokozzák nemzeti hatóságaik válaszadási képességeit.

A 6. funkció egy meglehetősen tág területet ölel fel, amelyet különösen az EUROPOL és más érintett ügynökségek belső biztonsági hatáskörei fednek le. Ezenkívül figyelembe kell venni az EUROSUR-hálózat keretében megvalósuló adatintegrációt.

Ezzel az intézkedéssel párhuzamosan a Bizottság a felsorolt funkciók szerinti bontásban felsorolja az illetékes uniós ügynökségeket/intézményeket.

Szereplők: a tagállamok, a Bizottság és az érintett ügynökségek.

Határidő: 2010 vége

3.2. 2. szakasz: Az adatkészletek feltérképezése és az adatcsere célját szolgáló adathiány-elemzés

Cél: A meglévő és a jövőben szükségessé váló tengerfelügyeleti adatkészletek meghatározása, valamint az ágazatközi adatcsere iránti olyan európai szintű igények azonosítása, amelyekre jelenleg nincs kínálat. Ezt nemzeti, regionális és uniós szinten kell elvégezni.

Leírás: A közös információmegosztási környezet tekintetében releváns megfigyelési és felügyeleti adatok az uniós szabályozással összhangban kifejlesztett uniós és nemzeti rendszerekben, valamint a nemzeti rendelkezések alapján kidolgozott nemzeti és regionális rendszerekben található. Készíteni kell egy olyan térképet, amely bemutatja az egyes felhasználói csoportok rendelkezésére álló felügyeleti adatokat, valamint a csoportoknak a vonatkozó adatok tekintetében más csoportokkal szemben fennálló igényeit. Ez lehetővé tenné a tengerfelügyeleti adatok tekintetében a kereslet és kínálat közötti eltérés azonosítását.

E jelenlegi *adathiány* pontos meghatározása felfedi azt a *hozzáadott értéket*, amely akkor valósul meg, ha az információhiányt sikerül áthidalni a tengerfelügyelettel kapcsolatos adatok jövőbeli, uniós szintű, ágazatközi cseréjével.

Intézkedés:

a) *Adatok feltérképezése:* Valamennyi felhasználói csoportnak a megfelelő munkacsoportjaival és (adott esetben) az uniós ügynökségekkel együttműködve össze kell írnia a rendelkezésére álló releváns felügyeleti adatokat (kínálat feltérképezése), a más felhasználói csoportok birtokában lévő releváns adatok iránti szükségleteit (kereslet

¹³ A 2009/17/EK irányelvvel módosított 2002/59/EK irányelv.

feltérképezése), továbbá minden adatkészlet esetében fel kell tüntetnie a jogalapot, valamint azt, hogy ezek az adatkészletek tartalmazzanak-e személyes adatokat, illetve kapcsolódnak-e hozzájuk szellemi tulajdonjogok vagy bármilyen más jogi korlátozás.

b) *Adathiány-elemzés*: Az adatok feltérképezése alapján megállapítható lesz a kereslet és a kínálat közötti eltérés.

Szereplők: a tagállami szakértői csoport szoros együttműködésben az ágazati munkacsoportokkal.

Ezt a munkát egy multidiszciplináris *ad hoc* szakmai tanácsadó csoport fogja segíteni, amely az egyes felhasználói csoportok képviselőiből, a BLUEMASSMED, a MARSUNO, valamint az érintett uniós ügynökségek és kezdeményezések egy-egy képviselőjéből fog állni. E szakértők mindegyikének az lesz a feladata, hogy a többi szakértővel teljes mértékben megossza az általa képviselt ágazatban elért eredményeket. Az adatok feltérképezését követően a szakmai tanácsadó csoport elkészíti a kínálati-keresleti helyzet áttekintését, amelynek alapján az egyes felhasználói csoportok adatokat szolgáltatnak. E csoport munkáját az Európai Bizottság Közös Kutatóközpontja fogja segíteni, amely biztosítja, hogy a jelenlegi és tervezett uniós szintű kezdeményezések a legnagyobb mértékben hasznosíthatók legyenek. Bármilyen elért eredményről a tagállami szakértői csoportnak kell beszámolni.

Határidő: 2011 vége

2. elv: Az interoperabilitás technikai feltételeinek megteremtése – a meglévő rendszerek legjobb felhasználása, bizonyos adattípusok esetében a célra rendelt (két pont közötti) kapcsolatok fenntartása mellett

3.3. 3. szakasz: Közös adatminősítési szintek

Cél: Az ágazatközi információcsere megkönnyítése érdekében a felhasználói csoportoknak a minősítési szintek tekintetében közös koncepciót kell kidolgozniuk.

Leírás: Tekintettel arra, hogy a közös információmegosztási környezet a tervek szerint csak a különböző felhasználói csoportok közötti közvetítő eszköz lesz, nem pedig a kicserélendő adatok tárolására szolgáló (központi) platform, adatainak a saját ágazati rendszerében és a saját biztonsági szabványainak megfelelően történő gyűjtésért és tárolásáért minden felhasználói csoport maga felel. Ez azonban ahhoz a problémához vezet, hogy különféle felhasználói csoportok eltérő módon minősíthetik ugyanazokat az adatkészleteket. A minősítési szintek tekintetében közös koncepciót kell kidolgozni ahhoz, hogy a decentralizált ágazatközi környezetben zajló adatcseréhez meglegyen a kellő bizalom. Ennek során a Tanács és az Európai Bizottság jogszabályaiban¹⁴ meghatározott, közösen elismert adatminősítési szinteket kell alkalmazni.

Intézkedés: Közös ontológia kifejlesztése abból a célból, hogy a hasonló adatok hasonló vagy kompatibilis minősítésűek legyenek az ágazatközi információcsere megkönnyítése érdekében. A fejlesztési munka két szakaszból fog állni:

¹⁴ A Bizottság 2001. november 29-i módosított határozata, HL L 317., 2001.12.3. Ez a bizottsági határozat a Tanács 2001. március 19-i módosított határozatán (HL L 101., 2001.4.11.) alapul.

- (1) A vonatkozó adatkészletek tekintetében az *adatminősítési szintek* („EU korlátozott”, „EU bizalmas” stb.) összehasonlító áttekintése. Ezeket a szinteket kellően tükrözni kell a meghatározásra irányuló jövőbeli munkában.
- (2) A felhasználói csoportoknak az érintett adatkészletek minősítési szintekbe történő besorolása tekintetében ellenőrizniük kell jelenlegi gyakorlatukat.

Szereplők:

Az 1. szakaszt a tagállami szakértői csoport végzi el a fentiekben említett szakmai tanácsadó csoport támogatásával.

A 2. szakaszt az érintett felhasználói csoportok végzik el a vonatkozó szakértői munkacsoportok és – adott esetben – uniós ügynökségek támogatásával, figyelembe véve bármilyen releváns kezdeményezést, például folyamatban lévő kísérleti projekteket. A felhasználói csoportokat ilyen irányú erőfeszítéseikben támogatni fogják a tengerfelügyelet integrációjával kapcsolatos MARSUNO és BluemassMed kísérleti projektek.

Határidő:

1. szakasz: 2011

2. szakasz: 2012 első negyedéve.

3.4. 4. szakasz: A közös információmegosztási környezetet támogató keretrendszer kifejlesztése

Cél: Együttműködni képes szolgálatok felállítása és közös műszaki nyelv kialakítása a tengerfelügyeleti adatok decentralizált módon történő cseréje érdekében.

Ezenkívül figyelmet kell szentelni a közös információmegosztási környezet átfogó számítástechnikai biztonságának kidolgozására és garantálására.

Leírás: Ha már megtörtént a kicserélendő adatok 2. szakaszbeli azonosítása, meg kell találni az adatcserére legalkalmasabb technikai megoldást.

Fontolóra kell venni egy *közös számítástechnikai nyelv* alkalmazását, ami lehetővé tenné a különböző érintett rendszerek adatai közötti interoperabilitást. Egy ilyen koncepció alkalmazása esetén a felhasználói csoportok a rendszerükből érkező adatokat *lefordítanak* a *közös megegyezés szerinti formátumra*, amely minden felhasználói csoport rendelkezésére áll, és a rendszerhez hozzáférési engedéllyel rendelkező bármely számítógépes rendszer számára olvasható. Az ehhez szükséges szoftver bizonyos mértékig közösen is kifejleszthető egy nyílt forráskódú felhasználáson alapuló projekt keretében.

Egy ilyen koncepció alkalmazása az adatcsere tekintetében a következő előnyökkel járna:

- (1) lehetővé tenné, hogy a közös információmegosztási környezet kifejlesztése *viszonylag egyszerű módon* történjen (elkerülve a különböző felügyeleti rendszerek közötti munkaigényes szabványosítási munkát), mégpedig lépésről-lépésre, kezdve a könnyebben megosztható információkkal.

- (2) A különféle partnerek meglévő rendszereit mindez csak annyiban érintené, hogy a webszolgáltatásokat ki kell egészíteni a szükséges adatok fogadását lehetővé tévő modullal.
- (3) A nyílt forráskódú szoftverfejlesztési koncepció lehetővé teszi, hogy a *közös számítástechnikai nyelvet* a jövőbeli igényeknek megfelelően bármikor frissítsék, ami által elkerülhető számos szükségtelen és költséges fejlesztés csakúgy, mint a beszállítóktól való függőség; a koncepció egyúttal a közös érdekekkel rendelkező felhasználói csoportok kiépüléséhez is hozzájárulna.

Más körülmények azonban szükségessé tehetik a tervezett koncepciótól eltérő technológiákon és eljárásokon alapuló adatcserét és interoperabilitást (például a valós idejű adatok esetében – különösen, ha azok minősítettek – vagy olyan esetekben, ha az adatokat egymástól nagy földrajzi távolságra lévő helyekről szerzik egyidejűleg). Ilyen esetekben szükség lehet más (pl. műholdas alapú) technológiák alkalmazására, figyelembe véve a nemzetközi adatszabványokat – mint például az ENSZ kereskedelmi adatelemtárában (United Nations Trade Elements Directory, UNTDED) szereplő adatszabványokat –, a vonatkozó kutatási és fejlesztési projektek során nyert tapasztalatokat és a már kifejlesztett katonai információcsere-rendszereket. A közös információmegosztási környezet technológiai alapjának megerősítésében hasznosnak bizonyulhatnak azon folyamatban lévő kutatási projektek eredményei is, amelyek relevánsak az európai ipar versenyképességének fokozásában, pl. a megfelelő interoperabilitási szabványok kifejlesztése útján.

Intézkedés: A fent említett szakmai tanácsadó csoport feladata lesz a felhasználói csoportok számára bemutatandó és a velük megvitandó lehetőségek meghatározása. Bármilyen elért eredményről a tagállami szakértői csoportnak kell beszámolni.

Szereplők: a szakmai tanácsadó csoport, a tagállami szakértői csoport és az ágazati munkacsoportok.

Határidő: 2012

3. elv: Polgári-katonai együttműködés

A védelmi ágazatnak részt kell vennie a közös információmegosztási környezet létrehozásában. Ehhez a tagállamoknak az 1. szakaszban meg kell határozniuk az érintett nemzeti hatóságaikat. Ezért minden tagállamnak gondoskodnia kell arról, hogy katonai hatóságaik a későbbiekben is részt vegyenek az ütemterv kidolgozásában azáltal, hogy bevonják őket a Bizottság keretében működő, a tengerfelügyelet integrációjával foglalkozó tagállami szakértői alcsoporthoz munkájába. A tagállami szakértői csoportban és a szakmai tanácsadó csoportban az Európai Védelmi Ügynökség (EVÜ) fog részt venni mint érintett ügynökség. Az EVÜ az említett csoportok munkáját úgy segíti, hogy megosztja velük a tengerfelügyeleti projektcsoporttal (PT-Marsur) kapcsolatos ismereteit.

Az EVÜ keretében működő Bölcsék Tanácsának (Wise Pen) jelentése 2010. április 26-án jelent meg, és fontos mérföldkő a közös biztonság- és védelempolitika (KBVP) és a tengerfelügyelet civil szereplői közötti szorosabb együttműködés előmozdításában, különösen az információcsere tekintetében.

4. elv: Különös jogszabályi rendelkezések

3.5. 5. szakasz: A hozzáférési jogok meghatározása

Cél: Az 5. szakasz a felhasználói csoportok egymás adataihoz való hozzáféréseinek meghatározásából áll.

Leírás: A fentiekben ismertetett szakaszok alapján valamennyi felhasználói csoportnak meg kell határoznia azokat a hozzáférési jogokat, amelyeket kész megadni más felhasználói csoportoknak bármilyen olyan (uniós vagy nemzeti) adatkészlet tekintetében, amelyeket más csoportok igényeinek megfelelően kész megosztani azokkal.

A felhasználói hozzáférési jogokat konszolidálni és frissíteni kell. Konkrét helyzetek megoldása érdekében az információ birtokosa dinamikusan fogja kezelni a hozzáférési jogokat; bizonyos körülmények között lehetősége lenne arra, hogy eseti alapon további jogokat adjon vagy tiltson le.

Intézkedés: A szakértői tanácsadó csoport által készített sablon alapján a felhasználói csoportok kinyilvánítják azon szándékukat, hogy a fenti adathiány-elemzés során felmért szükségletek alapján bizonyos adatkészleteiket megosszák más felhasználói csoportokkal. Mivel a közös információmegosztási környezet nem adattárolási platform, hanem két pont közötti adatküldésre szolgáló eszköz, meg kell vizsgálni, hogy a meglévő ágazati adatkezelési politikák milyen mértékben hasznosíthatók a közös információmegosztási környezet céljára. A szakértői tanácsadó csoport a felhasználói csoportok javaslatait egy áttekintő táblázatba foglalja. Ezt a táblázatot a Bizottság nyújtja be a tagállami szakértői csoportnak jóváhagyásra.

Ez a szemlélet az alábbi eredményekkel járna:

- (1) valamennyi felhasználói csoport összekapcsolása a szükséges mérték, illetve a megosztás szükségességének elve szerint;
- (2) az interoperabilitást szolgáló nem hierarchikus keretrendszer;
- (3) rugalmas információmegosztási környezet, amely a tagállamok számára lehetővé teszi a nemzeti/regionális adatok szükség szerinti bevitelét;
- (4) közös szemlélet alkalmazása az adatminősítési szintek meghatározásánál;
- (5) költséghatékonyság, mivel ugyanazok az adatok különféle célokra használhatók fel.

Szereplők: szakmai tanácsadó csoport és az ágazati munkacsoportok szoros együttműködésben a tagállami szakértői csoporttal.

Határidő: 2012

3.6. 6. szakasz: Koherens jogi keret biztosítása

Cél: Annak biztosítása, hogy az adatcsere megfelelő jogi kereten belül történjen.

Leírás: 2011 végére a kísérleti projektek vélhetően előzetes áttekintést nyújtanak az adatcsere jogi, adminisztratív és technikai akadályairól, az információcsere ösztönzésének bevált módszereiről, valamint meghatározzák, miként teljesíthetők a bizalmassági és az információcsere vonatkozó követelmények. Ez a szakasz ezért arra irányul, hogy az információcsere résztvevőinek jogai és kötelezettségei tekintetében valamennyi adatcsere

egyértelmű keretek között történjen. Ezzel párhuzamosan a nemzeti és a nemzetközi joggal összhangban kellően mérlegelni kell más jogi kérdéseket, ilyen például az adatok bizalmassága, a szellemi tulajdonjogok, a személyes adatok védelme és az adatok tulajdonjoga.

Intézkedés: A nemzetközi vagy uniós jogi keretek által szabályozott információcsere-követelmények azonosítása, illetve azon követelmények meghatározása, amelyeket új jogi keret(ek) alapján kell kialakítani.

Szereplők: a tagállami szakértői csoport együttműködésben az ágazati szakértői csoportokkal.

3.7. Hatásvizsgálat, a pénzügyi hatásokat is beleértve

A közös információmegosztási környezet létrehozásáról szóló javaslatnak a Tanács és az Európai Parlament elé történő terjesztése előtt a Bizottság elvégzi az ezen ütemterv 1–6. szakaszában tervezett intézkedések hatásvizsgálatát. A Bizottság kellő időt fog biztosítani a tagállamoknak és az érintett uniós szervezeteknek a közös információmegosztási környezet megvalósítására.

Annak biztosítására, hogy az Unió az alapszerződésekben a tagállamok által ráruházott hatáskörökön belül lépjen fel – az Európai Unióról szóló szerződés 5. cikke rendelkezéseinek megfelelően –, a nemzeti hatásköröket érintő intézkedések (lásd pl. a 2. szakaszt) nem szerepelnek sem az ütemtervben, sem a bizottsági javaslatban.

Határidő: Az ütemtervtervezet különböző szakaszai és különösen a tagállami szakértői csoport és az ágazati munkacsoportok keretében végzett munka a hatásvizsgálat különféle előkészítő elemeinek tekinthetők. A hatásvizsgálat megszüvegezésére 2013-ban kerülhet sor.

4. KÖVETKEZTETÉS

Ez az ütemtervtervezet – amelyet a Tanács kérésének megfelelően a tagállami szakértői csoporttal alaposan egyeztetettünk – felvázolja a decentralizált jellegű közös információmegosztási környezet lépésről lépésre történő megvalósításának rugalmas koncepcióját.

Az ütemterv hatékony végrehajtása az egyes szakaszokban meghatározott szereplők elkötelezettségén múlik. A Bizottság mindenestre gondoskodni fog az ütemterv következetes végrehajtásáról. A Bizottság és a tagállamok biztosítják az ágazati munkacsoportokon belüli koherenciát, a tagállami szakértői csoport pedig a tengerfelügyelet integrációjára irányuló folyamat átfogó koherenciájáért felel.

A tagállamoknak a MARSUNO és a BlueMassMed kísérleti projektek keretében mérlegre kell tenniük, hogy a közös információmegosztási környezet létrehozásában milyen mértékben követhető a regionális szemlélet, és következtetéseiket a tagállami szakértői alcsoportnak kell jelezniük. Ez a csoport az integrációs folyamat megfelelő szakaszában azt is mérlegelni fogja, hogy a kezdeményezéshez milyen mértékben és milyen módon társulhatnak jelölt- és potenciális jelöltországok. A jövőben fontolóra vehető egyes nem uniós államok megfelelő társulása is. A Tanács kérésére ez az ütemterv 2011 végén felülvizsgálat tárgyát fogja képezni.

MELLÉKLET

A közös információmegosztási környezet résztvevői (felhasználói csoportok)	A közös információmegosztási környezet ellenőrző és támogató funkciói
1. Tengeri közlekedés biztonsága (a SAR-egyezményt is beleértve), a tengeri közlekedés védelme és a hajók által okozott szennyezés megelőzése	A biztonságra és a hajók (hajóépítés, felszerelések, legénység, utasok, rakomány) által okozott szennyezés megelőzésére vonatkozó szabályozás betartásának figyelemmel kísérése; a végrehajtási műveletek támogatása
	A hajózás biztonságára (a hajóforgalom biztonságára) vonatkozó szabályozás betartásának figyelemmel kísérése; a végrehajtási műveletek támogatása
	A hajók védelmére irányadó szabályozás betartásának figyelemmel kísérése; a végrehajtási műveletek támogatása
	A biztonságos és zökkenőmentes hajóforgalom támogatása; hajóforgalom-irányítás
	A vészhelyzetben lévő hajók/személyek korai előrejelzése/azonosítása; a reagálási műveletek (kutatás és mentés, hajómentés, menedékhely) támogatása
	A tengeri veszélyek korai előrejelzése/azonosítása a SOLAS-egyezmény XI-2. fejezetének keretében; a reagálási műveletek támogatása
	A veszélyek/kalóztámadások/fegyveres rablás korai előrejelzése/azonosítása; a reagálási műveletek támogatása
2. Halászati ellenőrzés	A halászatra irányadó szabályozás betartásának figyelemmel kísérése; a végrehajtási műveletek támogatása
	A jogellenes halászat vagy kirakodás korai előrejelzése/azonosítása; a reagálási műveletek támogatása
3. A tengeri szennyezéssel összefüggő készenléti és válaszintézkedések; tengeri környezet	A tengeri környezet védelmére vonatkozó szabályozás betartásának figyelemmel kísérése; a végrehajtási műveletek támogatása
	A potenciálisan környezeti hatással járó incidensek/balesetek korai előrejelzése/azonosítása; a szennyezésre vonatkozó reagálási műveletek támogatása
4. Vámügyek	Az áruk behozatalára, kivitelére és szállítására vonatkozó vámügyi szabályozás betartásának figyelemmel kísérése; a végrehajtási műveletek támogatása
	Az árucsempészet (kábitószerkek, fegyverek stb.) korai előrejelzése/azonosítása; a reagálási műveletek támogatása
5. Határellenőrzés	A bevándorlásra és határátlépésre vonatkozó szabályozás betartásának figyelemmel kísérése; a végrehajtási műveletek támogatása
	Az illegális bevándorlással és az embercsempészetrel kapcsolatos esetek korai előrejelzése/azonosítása; a reagálási műveletek támogatása

6. Általános jogalkalmazás	Az egyes olyan tengeri területeken alkalmazandó jogszabályok betartásának figyelemmel kísérése, ahol az érintett felek rendfenntartási hatáskörrel rendelkeznek, valamint a végrehajtási és/vagy reagálási műveletek támogatása
7. Védelem	Az általános katonai védelem célját szolgáló ellenőrzési tevékenységek, mint például: <ul style="list-style-type: none"> • nemzeti szuverenitás gyakorlása a tengeren; • a terrorizmus és más ellenséges tevékenységek elleni küzdelem az EU területén kívül; • A közös biztonság- és védelempolitikához kapcsolódó egyéb feladatok az EUSz. 42. és 43. cikkében foglalt meghatározások szerint

KIFEJEZÉSEK MAGYARÁZATA

Bölcsek Tanácsa:	öt tengernagyból álló csoport, amely az EVÜ irányítóbizottsága részére elkészítette a „Maritime surveillance in support of CSDP” (A tengerfelügyelet a közös biztonság- és védelempolitika szolgálatában) című jelentést
BluemassMed:	„Blue Maritime Surveillance System Med” – a tengerfelügyelet integrációját célzó, az Európai Bizottság által társfinanszírozott kísérleti projekt
CISE:	az EU tengeri területeire kiterjedő közös információmegosztási környezet (Common Information Sharing Environment)
EUROPOL:	európai bűnüldözési ügynökség
EUROSUR:	európai határőrizeti rendszer
EVÜ:	Európai Védelmi Ügynökség
GMES:	a globális környezetvédelmi és biztonsági megfigyelés az európai Föld-megfigyelési kapacitás létrehozására vonatkozó európai kezdeményezés
KBVP:	az EU közös biztonság- és védelempolitikája
MARSUNO:	„Maritime Surveillance in the Northern European Sea Basins” (az észak-európai tengeri medencékre vonatkozó tengerfelügyelet) – a tengerfelügyelet integrációját célzó, az Európai Bizottság által társfinanszírozott kísérleti projekt
PT MARSUR:	„Project Team Maritime Surveillance” – a tengerfelügyeleti hálózat létrehozására irányuló EVÜ-projekt
SafeSeaNet:	„Safe Sea Network” – a tengerekkel összefüggő adatoknak a tengeri szállítással foglalkozó tagállami hatóságok közötti cseréjét célzó európai platform
SOLAS:	az „életbiztonság a tengeren” tárgyú nemzetközi egyezmény
TAG:	a szakmai tanácsadó csoport (Technical Advisory Group); a tengerfelügyelettel foglalkozó valamennyi felhasználói csoport képviselőiből áll; az Európai Bizottság elnöklete alatt a TAG szakmai tanácsokat nyújt a közös információmegosztási környezet létrehozására vonatkozó ütemterv tervezetének kidolgozásához
VMS:	a halászati ágazatban alkalmazott, műholdas hajómegfigyelési rendszer